

עיתון אישי

תחום הדעת: ספרות חמ"ד

מהו עיתון אישי?

במשימה זו התלמידים יוצרים עיתון אישי מקוון העוסק בנושא, בסוגיה או בדילמה שבחרו מתוך האשכול הנלמד ובהיבטיו השונים.

זוהי משימה אישית בעבודה עצמית.

שלבי ביצוע המשימה

המשימה מורכבת משלושה שלבים:

שלב 1 – היכרות ותכנון:

- **היכרות עם המשימה** - התלמידים מכירים את המשימה, מבינים מה נדרש בה, מה הם הקריטריונים שעל פיהם יוערך התוצר הסופי, וצופים בתוצר לדוגמה. התלמידים נדרשים לאשר כי קראו את התוכן. תלמידים שלא אישרו את הקריאה בשלב זה, יידרשו לעשות זאת לפני שיוכלו להתקדם לשלבים הבאים.
- **תכנון:** חלק זה נועד לעזור לתלמידים להתארגן לקראת העבודה בהמשך. חלק זה אינו מוגש למורה לצורך קבלת משוב והערכה. התלמידים בוחרים נושא, סוגיה או דילמה, קובעים את תאריך העיתון ומתכננים את הכתבה החדשותית המרכזית ואת הרכיב החזותי שיוצג בה. התלמידים בוחרים סוגה לכתבת המשנה. לאחר מכן התלמידים מנסחים ראשי פרקים, בוחרים מושגים רלוונטיים מתחום הדעת ובהתאם לאשכול הנבחר, מאתרים מקורות ומעריכים את רמת הרלוונטיות והמהימנות שלהם.

שלב 2 – טיוטה:

התכנון, יעניק להם בסיס מסודר שלב 1, חלק התלמידים כותבים את טיוטת המשימה. ביצוע לכתיבת הטיוטה

בטיוטה נכללים: תאריך הוצאת העיתון, הכתבה החדשותית המרכזית (כותרת ראשית וכותרת משנה), הרכיב החזותי (תיאור הרכיב החזותי), כותרת ותוכן כתבת המשנה וכותרת ותוכן כתבת "דבר בסיום השלב התלמידים מגישים את הטיוטה למורה. בשילוב מושגים ומקורות כנדרש, "העורך לקבלת משוב והערכה מעצבת

שלב 3 (ובו שני חלקים)

- **הגשה סופית:** משפרים את המשימה ועורכים שינויים נדרשים בהתאם למשוב המורה בשלב 2, ומגישים את התוצר הסופי למורה לקבלת משוב והערכה מסכמת.
- **משוב אישי:** התלמידים מסכמים את התהליך בשיחה עם בוט ייעודי.

התוצר

התוצר הסופי הוא "עיתון אישי" מקוון. בחלקי העיתון נכללים:

1. **תאריך העיתון** – התלמידים יצינו את התאריך הנבחר להוצאת העיתון.
 2. **כתבה חדשותית מרכזית** – התלמידים יכתבו כתבה העוסקת בנושא/בסוגיה/בדילמה שבחרו, לאחר קבלת אישור המורה. הכתבה תכלול כותרת ראשית, כותרת משנה ותוכן המציג את הנושא ואת הרקע הדרוש לביסוס תוכן כתבת המשנה שיוצג בהמשך.
 3. **רכיב חזותי + תיאור רכיב חזותי** – לכתבה החדשותית המרכזית יצורף רכיב חזותי. התלמידים יסבירו מה מוצג ברכיב זה וכיצד הוא מחזק את הנאמר בכתבה.
 4. **כתבת המשנה** – התלמידים יבחרו סוגה לכתבת המשנה שלהם, ויכתבו כותרת המשקפת את תוכן הכתבה ויכתבו את תוכנה.
- *דיאיון דמיוני עם דמות אמיתית אפשרי רק אם הדמות אינה בחיים.

5. **"דבר העורך"** – התלמידים יכתבו כותרת ותוכן לכתבה זו, יתייחסו לרעיונות, לעמדות, לפרשנויות ולתובנות שהוצגו בעיתון, ויסבירו את הנימוקים לתובנה האישית שלהם ואת השלכותיה.
6. **מושגים** – התלמידים יציינו מושגים רלוונטיים מתחום הדעת ובהתאם לאשכול הנבחר, ישלבו אותם בתוכן המשימה **וידגישו (Bold)** כל מושג בטקסט.
7. **מקורות** – התלמידים יצרפו את המקורות שעליהם התבססו, מלבד ספר הלימוד, וישלבו אותם בטקסט לכל אורך המשימה באמצעות מראי מקום.
8. **משוב אישי** – התלמידים ינהלו שיחה עם בוט ייעודי. במהלך השיחה הם יתבקשו לבטא את הידע שרכשו, להתבונן בתהליך הלמידה שעברו ולהציג את התובנות שגיבשו במהלך העבודה.

על מושגים ומקורות

התלמידים נדרשים לשלב מושגים ומקורות לכל אורך המשימה.

דגשים בנוגע למושגים

- על התלמידים לציין **ולהדגיש*** שני מושגים שונים בהקשר לתוכן הכתבה החדשותית המרכזית ומושג נוסף בהקשר לתוכן כתבת המשנה.
 - כמו כן עליהם לציין **ולהדגיש*** ערך/מושג שעזר לגיבוש הפרשנות/העמדה/התובנה האישית המוצגת בכתבת "דבר העורך" ולהסביר כיצד הוא תרם לגיבוש הפרשנות/העמדה התובנה האישית.
- *על התלמיד **להדגיש (Bold)** את המושג בטקסט כדי להקל את זיהוי השימוש במושג על פי הנדרש במחווה.

דגשים בנוגע למקורות

- על התלמידים להציג שלושה מקורות **שונים**, רלוונטיים ומהימנים, נוסף על ספר הלימוד.
 - על התלמידים למלא את הפרטים הנדרשים ברכיב ניהול המקורות בעבור כל מקור המופיע ברשימת המקורות, אישי או שיתופי, ולהסביר מדוע המקור מהימן ורלוונטי למשימה.
 - על התלמידים לציין את מראה המקום בטקסט במיקום שבו נעשה שימוש במקור. לנוחות המורה המערכת תסמן באופן אוטומטי מקורות שלא נעשה בהם שימוש.
 - לאחר הגשת השלב, ידרג המורה את רמת הרלוונטיות והמהימנות של כל מקור: רמה גבוהה, בינונית או נמוכה.
 - בשלב הבא, לאחר קבלת המשוב וההערכה, יוכלו התלמידים לעדכן את רשימת המקורות ו/או את המידע עליהם וכך לשפר את דירוגם.
 - על המורה להנחות את התלמידים להימנע משימוש במקורות שרמת הרלוונטיות והמהימנות שלהם דורגה כנמוכה.

דגשים של תחום הדעת

1. בכל מקום שכתוב "מושגים רלוונטיים מתחום הדעת" יש להביא מושגים ספרותיים
2. בכל מקום שנדרשים שני מושגים, ניתן להביא מושג ספרותי אחד ומושג חוץ-ספרותי אחד, עפ"י הרלוונטיות למשימה (כגון: מושג פסיכולוגי, היסטורי, סוציולוגי, יהודי).
3. הביטוי "האשכול הנבחר", שמופיע בהנחיות הגבריות למשימות השונות, אינו רלוונטי לספרות חמ"ד

חושבים עם בינה מלאכותית

במהלך ביצוע המשימה התלמידים **נדרשים** להשתמש בבוט מלווה הלמידה המוטמע במערכת. חשוב להנחות אותם להשתמש בו במהלך המשימה באופן מושכל, ביקורתי ואחראי, ולהדגיש כי האחריות לאיכות המשימה היא בידיהם.

השימוש בבינה מלאכותית במשימה יתבצע בהתאם לעקרונות האלה:

- **שואלים את הבוט:** התלמידים יכולים להיעזר בבוט כדי להבין את הנושא, לערוך סיעור מוחות, לארגן רעיונות או לאתר מקורות. להדרכה על ניסוח נכון ויעיל של פרומפטים אפשר לצפות ב-[\[קישור המצורף\]](#).
- **בודקים את המידע:** על התלמידים לבחון באופן ביקורתי את המידע והמקורות המתקבלים מהבוט, **לאמת את המידע** באמצעות מקורות מהימנים **ולבדוק את הרלוונטיות והמהימנות** של המקורות שהבוט מציע.
- **כותבים במילים שלהם:** על התלמידים לעבד את המידע שאספו ולנסח את המשימה בלשונם. התוצר צריך לשקף את הידע, ההבנה והחשיבה שלהם, ובכלל זה שילוב **והדגשה** של המושגים הנדרשים.
- **מציינים מקורות:** על התלמידים להוסיף מראי מקום לכל המקורות שעליהם התבססו – בין שאיתרו אותם בעצמם ובין שהציעה אותם הבינה המלאכותית והם אימתו אותם. את מראי המקום יש לשלב במקומות המתאימים לאורך המשימה.

חשוב: תוכן שיצרה בינה מלאכותית אינו יכול לשמש מקור במשימה. כלי הבינה המלאכותית יכול לסייע באיתור מקורות, אך התלמידים נדרשים לבדוק אותם ולהסתמך רק על מקורות רלוונטיים ומהימנים.

מיומנויות מרכזיות שהתלמיד ירכוש בעת ביצוע המשימה הן:

- אוריינות לשונית
- אוריינות מידע והערכה

- חשיבה ביקורתית
- הכוונה עצמית

רעיונות לנושאים למשימה:

1. "החסידים מול המתנגדים לפי "תהילה" – מחלוקות בעם ישראל
אז והיום
2. כפרה, תיקון וסגירת מעגל ב"תהילה"
3. מצב היהודים בארץ ישראל בזמן המנדט הבריטי לפי "תהילה"
4. הגשמה עצמית ב"בית בובות"
5. על שורדי שואה ב"ילדי הצל"
6. שחיתות שילטונית ב"אויב העם"
7. סיקור המשפט בגילן נגד איל ב"ביקור הגברת הזקנה"
8. חוק האלים מול חוק המלך ב"אנטיגונה"
9. אחריות הורית ב"תהילה" (התנהלות האב, התנהלות תהילה),
10. אחריות הורית ב"בית בובות"
11. מה חיי אמונה? ערכים חברתיים מול קפדנות דתית ב"תהילה"
12. כוחה של מילה ב"תהילה"
13. אופטימיות וחשיבה חיובית ב"תהילה"
14. ירושלים בתוך החומות ומחוץ לחומות בתהילה"
15. ירושלים של מעלה וירושלים של מטה ב"תהילה"